

Nr 55

Utlåtande i anledning av väckt motion angående viss ändring av 69 § lagen om allmän sjukförsäkring.

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 178, vilken behandlats av andra lagutskottet, har herr *Hagård* hemställt, att riksdagen måtte besluta, att till 69 § lagen om allmän sjukförsäkring skall fogas ett nytt stycke av följande lydelse: »Suppleant äger rätt att även närvara vid styrelsens sammanträden och skall alltid underrättas om tid för sammanträde.»

Beträffande de skäl motionären åberopat till stöd för sitt yrkande får utskottet hänvisa till motionen.

Gällande bestämmelser m. m.

69 § lagen om allmän sjukförsäkring är av följande lydelse:

»Styrelsen för allmän sjukkassa tillkommer att besluta i kassans angelägenheter, i den mån de ej skola handhavas av ombudsmöte eller i särskilt föreskriven ordning.

Styrelsen för centralsjukkassa skall bestå av minst sju och högst nio ledamöter. För ledamot skall finnas suppleant. En ledamot och suppleanten för honom utses av tillsynsmyndigheten, en ledamot och suppleanten för honom av medicinalstyrelsen samt en ledamot och suppleanten för honom av landstinget eller, där fråga är om centralsjukkassa, vars verksamhetsområde utgöres enbart av stad, av stadsfullmäktige. Hava två landstingsområden förenats till ett centralsjukkasseområde, skall vardera landstinget utse en ledamot och suppleanten för honom; utgöres centralsjukkasseområde av landstingsområde och stad, som ej deltagar i landsting, utses en ledamot och suppleanten för honom av landstinget samt en ledamot och suppleanten för honom av stadsfullmäktige. Övriga styrelseledamöter och suppleanter väljas å ombudsmöte.

Styrelse för lokalsjukkassa skall bestå av minst fem och högst sju ledamöter. För ledamot skall finnas suppleant. En ledamot och suppleanten för honom utses av styrelsen för den centralsjukkassa, till vilken lokalsjukkassan är ansluten. Övriga styrelseledamöter och suppleanter väljas å ombudsmöte.

Är styrelseledamot förhindrad att tjänstgöra, skall till tjänstgöring i första hand inkallas den för honom utsedde suppleanten.»

Inom kommunallagstiftningen finnes på olika områden bestämmelser om att suppleant äger rätt att närvara vid sammanträde. Så är fallet i fråga om primärkommuns styrelse och dess nämnder för icke specialreglerad förvaltning, i folkskolestyrelse och kyrkoråd samt i landstings förvaltningsutskott, hälso- och sjukvårdsstyrelse och övriga nämnder för förvaltnings- eller verkställighetsbestyr, som icke är angivna i särskilda författningar. Kommunallagen och landstingslagen föreskriver dessutom, att suppleanterna alltid skall underrättas om tid för sammanträde. I fråga om vad nu sagts må hänvisas till kommunallagen den 18 december 1953, 36, 45 och 47 §§, lagen den 6 juni 1930 om församlingsstyrelse, 48 §, lagen den 6 juni 1930 om skolstyrelse i vissa kommuner, 12 §, samt landstingslagen den 14 maj 1954, 47 §, 53 § 1 mom. och 54 §. — Motsvarande rätt torde tillkomma suppleanterna i sjukhusdirektion enär i Kungl. Maj:ts sjukhusstadga den 20 december 1940, 5 § 2., föreskrives, att suppleanterna skall underrättas om direktionens sammanträden. Kommunallagens bestämmelser om suppleants närvarorätt vid sammanträde och om underrättelse till suppleant skall vidare från och med den 1 januari 1957 gälla även för vissa kommunala nämnder för specialreglerad förvaltning, nämligen socialhjälpnämnd och nykterhetsnämnd. Härom hänvisas till den beslutade lagen den 4 januari 1956 om socialhjälp, 4 §, (SFS 2/1956) samt beslutad ändring i lagen den 27 juli 1954 om nykterhetsvård, 5 § (SFS 225/1956). Nämnas må även att 1948 års hälsovårdsstadgekommitté i sitt år 1953 avgivna betänkande med förslag till hälsovårdsstadga m. m. (SOU 1953:31) i fråga om hälsovårdsnämnd föreslagit en bestämmelse av motsvarande innehåll.

Angående de överväganden, som legat till grund för ovannämnda bestämmelser i kommunallagen, må här återgivas följande uttalande av kommunallagskommittén i dess år 1952 avgivna betänkande III med förslag till kommunallag m. m. (SOU 1952:14):

Riksdagen har i skrivelse den 11 mars 1944 (nr 81) i anledning av en motion (II:178) hemställt om utredning och förslag till sådana ändringar och tillägg i gällande lagar och författningar, att suppleanterna skola underrättas om sammanträden med kommunala nämnder och styrelser, vid vilka de äga närvara. Vid riksdagsbehandlingen framhölls bl. a., att om suppleanterna ha rätt att närvara det borde vara en självklar sak att de också underrättades om när sammanträdena hölles, samt att en kallelse torde komma att öka intresset och villigheten hos suppleanterna att sätta sig in i de frågor som förekomme vid sammanträdena. Vad sålunda anförts finner kommittén vara riktigt. Kommittén vill härjämte framhålla, att det måste anses vara av betydelse att suppleanterna få tillfälle att förvärva kännedom om den kommunala verksamheten. De skola ju vara beredda att när som helst rycka in till tjänstgöring i ledamots ställe. Även för

möjligheten att besätta kommunala förtroendeposter över huvud taget är det av vikt, att det finns personer, som haft tillfälle att sätta sig in i den kommunala förvaltningen. Kommittén föreslår därför, att suppleanterna alltid skola underrättas om styrelsens sammanträden (36 § andra stycket). Av underrättelsen bör klart framgå, att suppleanten icke skall inträda i ledamots ställe. I detta sammanhang bör framhållas att ersättning för deltagande i sammanträde endast kan utgå till suppleant som tjänstgör i ledamots ställe.

Utskottet

I motionen föreslås, att till 69 § sjukförsäkringslagen skall fogas ett nytt stycke av innebörd, att suppleant i styrelse för allmän sjukkassa skall äga rätt att närvara vid styrelsesammanträde även i andra fall, än då han har att tjänstgöra i styrelsen, samt att underrättelse om tid för styrelsesammanträde alltid skall lämnas suppleant.

Såsom av den ovan i utlåtandet lämnade redogörelsen framgår, finnes inom stora delar av kommunallagstiftningen bestämmelser av innebörd motsvarande den i motionen i fråga om suppleant i sjukkassestyrelse föreslagna. Under förarbetena till gällande kommunallag uttalades bl. a., att då suppleanterna skall vara beredda att när som helst rycka in till tjänstgöring i ledamots ställe, det måste anses vara av betydelse att suppleanterna finge tillfälle att förvärva kännedom om den kommunala verksamheten. En kallelse torde, framhölls det även, komma att öka intresset och villigheten hos suppleanterna att sätta sig in i de frågor, som förekommer vid sammanträdena. Vidare uttalades, att det även för möjligheten att besätta kommunala förtroendeposter över huvud taget vore av vikt, att det finnes personer, som haft tillfälle att sätta sig in i den kommunala förvaltningen.

Vad sålunda anförts i fråga om önskvärdheten av att suppleanterna förvärvar kännedom om verksamheten inom den kommunala förvaltningen och beredes tillfälle att sätta sig in i de frågor, som förekommer på sammanträdena, äger på motsvarande sätt giltighet när det gäller sjukkassornas verksamhetsområde. Det är med hänsyn till skyldigheten för suppleant att vid förhinder för ordinarie ledamot tjänstgöra i sjukkassans styrelse av vikt, att suppleanten förvärvar förtroenhet med de frågor, som styrelsen har att handlägga. Utskottet tillstyrker därför, att i sjukförsäkringslagen införes en bestämmelse av innebörd, som i motionen föreslås.

Under återopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen, med bifall till förevarande motion, II: 178, måtte för sin del antaga följande förslag till

Lag
om ändrad lydelse av 69 § lagen den 3 januari 1947 (nr 1)
om allmän sjukförsäkring

Härigenom förordnas, att 69 § lagen om allmän sjukförsäkring skall er-
hålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Styrelsen för — — — — — föreskriven ordning.

Styrelsen för — — — — — å ombudsmöte.

Styrelse för — — — — — å ombudsmöte.

Är styrelseledamot — — — — — utsedde suppleanten.

*Suppleant äger rätt att även eljest
närvara vid styrelsens sammanträ-
den och skall alltid underrättas om
tid för sammanträde.*

*Denna lag träder i kraft den 1 juli
1957.*

Stockholm den 27 november 1956

På andra lagutskottets vägnar:

ELSA JOHANSSON

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herr Nils Elowsson, fru Svenson, herrar Huss*,
Grönkvist, Göran Karlsson* och Birke*;

från a n d r a kammaren: fru Johansson i Norrköping, herr Carlsson i
Bakeröd, fru Ewerlöf, fru Sjöstrand, herrar Johansson i Södertälje, Rimmer-
fors, Fredriksson och fru Eriksson i Ängelholm.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.